

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינ'ס משלים

הפולך ובנו החכם

החכם יושב אצלי וחושב מחשבות, ובא על עצות חדשות שאינו יכול לבוא עליהם. ועל-ידי אלו העצות אני כובש מדינות שלא הייתי יודע מהם כלל, אשר מאלו המדינות נמשכים ובאין כל האוצרות שלי. אבל זה הממנה לוקח אוצרות מוכנים ומחלקם להעולם. על-כן בודאי גדלה ושגבה מאד מעלת החכם על הממנה, אף על פי שנראה שאין לו שום התמנות. פי ממנו נמשכים כל האוצרות הנ"ל:

(חיי מוהר"ן ק)

שמעתי בשמו, לענין המפרסמים בעלי מופת. ספר מעשה, שפולך אחד היו לו שני בנים, אחד היה חכם ואחד היה שוטה. ועשה את השוטה ממנה על האוצרות, והחכם לא היה לו שום התמנות, רק ישב אצל הפולך תמיד. והיה קשה להעולם מאד, שזה שאינו חכם יש לו כל התמנות, והכל באים ונכנסים אצלו להכניס או להוציא מן האוצרות. וזה החכם אין לו שום התמנות כלל. והשיב להם הפולך, וכי זה הוא מעלה מה שהוא לוקח אוצרות מוכנים וחולקם להעולם? כי זה

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה ז' - מזבוב ועכביש (1)

האמה, כדרך שהיו עושין בעלי השחוק מממש, כי מסתמא גם זה שעשה הצחוק והקאמעדיא ראה גם-כן את הספר הנ"ל. ובתוך שהיה המלך יושב על הספר, ראה שהיה עכביש, הנקרא (שפין), שהיה מרחש על צדי הספר, דהינו על חדי הדפין, ומצד השני היה עומד זבוב. מן הסתם להיכן הולך העכביש?, אל הזבוב.

ובתוך שהיה העכביש מרחש והולך אל הזבוב, בא רוח והרים את הדף מן הספר, ולא היה העכביש יכול לילך אל הזבוב, וחרזה לאחוריה, ועשתה עצמה בערמה כאלו היא חוזרת ואינה רוצה עוד לילך אל הזבוב. וחרז הדף למקומה,

וחרזה העכביש לילך אל הזבוב, ואזי שוב הרים הדף ולא הניחה, (הינו שהדף חזר והרים את עצמו, ולא הניח את העכביש לילך אל הזבוב) וחרזה, וכן היה כמה פעמים.

אחר-כך שוב חזרה העכביש לילך אל הזבוב, והיתה מרחשת והולכת עד שכבר חטפה עצמה ברגל אחד על הדף. ושוב

ענה ואמר:

אספר לכם כל הנסיעה שלי שהיה לי:

מעשה במלך אחד, שהיו עליו כמה מלחמות כבדות וכבש אותם, ולקח שבויים הרבה. (בתוך דבריו שהתחיל לספר זאת המעשה ענה ואמר בזו הלשון: תאמרו שאספר לכם הכל ותוכלו להבין)

והיה המלך עושה סעדה גדולה (שקורין באיל), בכל שנה באותו היום שכבש המלחמה, והיו שם על הבאיל כל השרי מלוכה וכל השרים כדרך המלכים,

והיו עושין שם עניני צחוק, (שקורין קומעדיס), והיו משחקים וצוחקים מכל האמות, מהישמעאל ומכל האמות, והיו עושים ומעקמים בדרך שחוק כדרך הנמוס וההנהגה של כל אמה, ומן הסתם מישראל גם-כן היו עושין השחוק.

וצוה המלך להביא לו הספר שהיה כתוב בו הנמוסים וההנהגה של כל אמה ואמה, ובכל מקום שהיה פותח את הספר, היה רואה שכתוב בו ההנהגה והנמוסים של

הרים הַדָּף אֶת עֵצְמוֹ, וְהִיא כָּבֵד הִיָּתָה עַל הַדָּף קָצֵת, וְאִזִּי הִנִּיחַ הַדָּף אֶת עֵצְמוֹ לְגַמְרִי, עַד שֶׁנִּשְׁאַרָה הָעֵכָבִישׁ תַּחְתָּיו בְּחָלָל בֵּין דָּף לְדָף, וְהִיָּתָה מְרַחֶשֶׁת שָׁם, וְנִשְׁאַרָה מִטָּה מִטָּה עַד שֶׁלֹּא נִשְׁאַר מִמֶּנָּה כְּלוּם. (וְהַזְבוּב, לֹא אֶסְפֵּר לָכֶם מַה שֶּׁהָיָה בָּהּ).

וְהַמְּלֶךְ הָיָה רוֹאֵה כָּל זֶה וְהָיָה מִתְמַיֵּה עֵצְמוֹ, וְהִבִּין שֶׁאֵין זֶה דְּבַר רִיק, רַק שֶׁמְרַאֵין לוֹ אִיזָה דְּבַר. (וְכָל הַשָּׂרִים רָאוּ שֶׁהַמְּלֶךְ מִסְתַּכֵּל וּמִתְמַיֵּה עַל זֶה) וְהִתְחִיל לַחֲשֹׁב בְּזֵה, מַה זֶה וְעַל מַה זֶה, וְנִתְנַמְנָם עַל הַסֵּפֶר.

וְחָלַם לוֹ שֶׁהָיָה בְּיָדוֹ אֶבֶן טוֹב, (שְׁקוֹרֵין דְּוּמִיט), וְהָיָה מִסְתַּכֵּל בּוֹ, וְהָיָה יוֹצֵאֵין מִמֶּנּוּ גְזָמוֹת אֲנָשִׁים, וְהַשְּׁלִיף מִיָּדוֹ הַדְּוּמִיט. וְהַדָּרֶךְ אֶצֶל הַמְּלָכִים, שֶׁתּוֹלָה עַל־גְּבִיהֶם הַפֶּאֶטְרֵעַט שְׁלוֹ, וְעַל־גְּבִי הַפֶּאֶטְרֵעַט תּוֹלָה הַכֶּתֶר, וְהָיָה אוֹתָן הָאֲנָשִׁים, הַיּוֹצֵאֵין מִן הַדְּוּמִיט, לּוֹקְחִין אֶת הַפֶּאֶטְרֵעַט וְחֹתְכוּ אֶת רֹאשׁוֹ, וְאַחֲר־כֵּן לָקְחוּ אֶת הַכֶּתֶר וְהַשְּׁלִיכוּ לַתּוֹךְ הַרְפֵּשׁ (כָּל זֶה חֵלֶם לוֹ),

וְהָיָה אוֹתָן הָאֲנָשִׁים רָצִים אֵלָיו לְהַרְגּוֹ. וְהָרִים עֵצְמוֹ דָּף מִן הַסֵּפֶר הַנִּ"ל, שֶׁהָיָה שׁוֹכֵב עָלָיו, וְהִגֵּן לְפָנָיו וְלֹא יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ מְאוּמָה. וְהִלְכוּ מִמֶּנּוּ,

וְאַחֲר־כֵּן חָזַר הַדָּף לְמְקוֹמוֹ, וְשׁוּב הָיָה רָצִים לְהַרְגּוֹ, וְחָזַר וְהָרִים הַדָּף כַּנִּ"ל, וְכֵן הָיָה כַּמָּה פְּעָמִים.

וְהָיָה מִשְׁתּוֹקֵק מְאֹד לְרֹאוֹת אִיזָה דָּף שֶׁמִּגֵּן עָלָיו, מֵאִיזָה נְמוּסִים שֶׁל אִיזָה אִמָּה כְּתוּב עָלָיו, וְהָיָה מְתִירָא לְהַסְתַּכֵּל, וְהִתְחִיל לַצֵּעֵק: חֲבֵל, חֲבֵל. וְשָׁמְעוּ כָּל הַשָּׂרִים שֶׁהָיָה יוֹשְׁבִים שָׁם, וְהָיָה חֲפָצִים לְהַקִּיצוֹ, אֲף אֵין זֶה נְמוּס לְהַקִּיץ אֶת הַמְּלֶךְ. וְהָיָה מִכִּים סְבִיבוֹתָיו כְּדִי לְהַקִּיצוֹ, וְלֹא הָיָה שׁוֹמֵעַ.

בְּתוֹךְ כֵּן בָּא אֵלָיו הַר גְּבוּהָ וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: מַה אַתָּה צוֹעֵק כָּל־כֵּן, שְׂזָה זְמַן רַב שֶׁאֵנִי יֹשֵׁן, וְלֹא הִקִּיץ אוֹתִי כְּלוּם, שׁוּם דְּבַר, וְאַתָּה הִקִּיצוֹת אוֹתִי? אָמַר לוֹ: וְלֹא אֶצְעֵק? שְׂזָה קָמִים עָלִי לְהַרְגֵנִי, רַק שְׂזָה הַדָּף מִגֵּן עָלַי. הַשִּׁיב לוֹ הָהָר: אִם זֶה הַדָּף מִגֵּן עָלֶיךָ, אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְהִתִּירָא מִשׁוּם דְּבַר, כִּי גַם עָלִי קָמִים הַרְבֵּה שׁוֹנְאִים, רַק זֶה הַדָּף מִגֵּן עָלַי. בּוֹא וְאַרְאֵה.

שאלות לחידודא

כחן 38א:

מעשה ז' מזבוב ועכביש (1)

ה. כמה פעמים ניסה העכביש לילך להזבוב?

- שלש פעמים
- עשר פעמים
- כמה פעמים

ו. מה קרה בסוף עם העכביש?

- השיג את הזבוב
- נפצע
- לא נשאר ממנה כלום

ז. מה צעק המלך תוך כדי שנרדם?

- הצילו הצילו
- רבינו לא פירש מה צעק
- חבל חבל.

ח. מי העיר את ההר הגבוה?

- הס"מ.
- המלך כשצעק.
- הזבוב ועכביש.

ט. האם למדת את המעשה השבוע?

- כן
- לא
- חלק

א. שאלת זכות: מתי סיפר רבינו מעשה זו?

(עין חיי מוהר"ן אות נ"ט)

- קיץ תקס"ז
- קיץ תקס"ו
- חורף תקס"ז

ב. באיזה יום עשה המלך סעודה בכל שנה?

- ביום שכבש המלחמה
- ביום שלקח שבויים הרבה.
- שתי התשובות נכונות

ג. איזה אומות מפרט רבינו שהיו משחקים מהם?

- אדום וישמעאל
- בבל.
- ישמעאל

ד. היו עושים צחוקים גם מישראל?

- מסתמא.
- לא.
- רבינו לא דיבר על זה.

בעומק המעשה

באיזה עוד מעשה כתוב - המילים האלו "חבל חבל" ?

תשובות על מעשה ממלך ענו

איזה לשון שמוזכר במעשה זו - אומרים במוצאי שבת? אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בְּכֹל מְקוֹם שֶׁאֵתָּה מוֹצֵא

גִּדְלָתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁם אֵתָּה מוֹצֵא עֲנִוְתָנוּתוֹ. (ויתן לך)

הדש!

ניתן לשלוח המבחן לפקס או לאימייל ולהיכנס להגרלה

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com